Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
GIOVANNIHO PITRUZZELLY
přednesené dne 29. dubna 2021 [1]

Věc C-783/19

Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne
proti
GB

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Audiencia Provincial de Barcelona (provinční soud v Barceloně, Španělsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Ochrana zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin – Služby – Pojem ‚evokace' – Srovnatelnost výrobků – CHOP ‚Champagne' – Použití označení ‚Champanillo' pro restaurační služby"

1. Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, která je předmětem tohoto stanoviska, se týká výkladu článku 103 nařízení č. 1308/2013 [2].

2. Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (dále jen „CIVC") a GB ohledně použití označení CHAMPANILLO v obchodním styku k označení obchodních prostor využívaných pro restaurační činnosti.

I. Právní rámec

3. Článek 92 odst. 1 a 2 nařízení č. 1308/2013, který je vložen do oddílu 2 uvedeného nařízení, stanoví následující:

„1. Na výrobky uvedené v příloze VII části II bodech 1, 3 až 6, 8, 9, 11, 15 a 16 se vztahují pravidla týkající se označení původu, zeměpisných označení a tradičních výrazů stanovená v tomto oddíle [3].

2. Pravidla podle odstavce 1 jsou založena na:

a) ochraně legitimních zájmů spotřebitelů a producentů;

b) zajištění řádného fungování vnitřního trhu s danými výrobky a

[1] Původní jazyk: italština.

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. 2013, L 347, s. 671).

[3] Jedná se o vinařské výrobky. Bod 5 části II přílohy VII nařízení č. 1308/2013 definuje vlastnosti „jakostního šumivého vína", což je kategorie, do které spadá šampaňské.

c) podpoře výroby jakostních výrobků uvedených v tomto oddílu při současném umožnění vnitrostátních opatření v oblasti politiky jakosti.“

4. Podle čl. 93 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení:

„1. Pro účely [oddílu 2 nařízení č. 1308/2013] se rozumí:

a) ‚označením původu‘ název regionu, konkrétního místa nebo ve výjimečných a řádně odůvodněných případech země, který se používá k popisu výrobku uvedeného v čl. 92 odst. 1, jenž splňuje tyto požadavky:

   i) jakost a vlastnosti výrobku jsou převážně nebo výlučně dány zvláštním zeměpisným prostředím zahrnujícím přírodní a lidské činitele,

   ii) hrozny, ze kterých se daný výrobek vyrábí, pocházejí výlučně z této zeměpisné oblasti,

   iii) výroba probíhá v této zeměpisné oblasti a

   iv) výrobek se získává z odrůd druhu réva vinná *Vitis vinifera* […]“.

5. Článek 103 odst. 2 tohoto nařízení, nadepsaný „Ochrana“, stanoví:

„Chráněné označení původu [(CHOP)] a chráněné zeměpisné označení [(CHZO)], jakož i víno s tímto chráněným názvem v souladu se specifikací výrobku jsou chráněna před:

a) jakýmkoli přímým či nepřímým obchodním použitím tohoto chráněného názvu

   i) u srovnatelných výrobků, které nevyhovují specifikaci výrobku s chráněným názvem, nebo

   ii) pokud takové použití zneužívá pověst označení původu nebo zeměpisného označení;

b) jakýmkoli zneužitím, napodobením nebo použitím názvů [označení], které [která] jej evokují, a to i tehdy, je-li uveden skutečný původ výrobku nebo služby nebo je-li chráněný název přeložen, přepsán nebo transliterován nebo doprovázen výrazy jako ‚druh‘, ‚typ‘, ‚způsob‘, ‚jak se vyrábí v‘, ‚napodobenina‘, ‚chuť‘, ‚jako‘ nebo podobnými výrazy;

[…]“

6. V souladu s čl. 104 první větou nařízení č. 1308/2013 „Komise vytvoří a aktualizuje veřejně přístupnou elektronickou evidenci [CHOP] a [CHZO]“.

7. Na základě čl. 107 odst. 1 nařízení č. 1308/2013 jsou určitá CHOP vín existující před vstupem tohoto nařízení v platnost automaticky chráněna podle tohoto nařízení a jsou zapsána do evidence stanovené v článku 104 tohoto nařízení. Název „Champagne“ je CHOP ve smyslu čl. 93 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1308/2013 zapsané na úrovni Unie[4] a chráněné podle čl. 107 odst. 1 tohoto nařízení, neboť existovalo před vstupem tohoto nařízení v platnost. Tento název je vyhrazen pro jakostní šumivá vína (bílá nebo růžová), jak jsou definována v příloze VII části II bodě 5 nařízení

[4] Ref. PDO-FR-A1359.

č. 1308/2013, vyrobená v souladu se specifikacemi definovanými v příslušné specifikaci výrobku v určitých zónách nebo vesnicích francouzských departementů Marne a Aube, jakož i v regionu Grand Est.

II. Spor v původním řízení, předběžné otázky a řízení před Soudním dvorem

8. CIVC, odvolatel v původním řízení, je poloveřejným orgánem s právní subjektivitou, který je uznaný francouzským právem a pověřený ochranou zájmů výrobců šampaňského. CIVC podal žalobu k Juzgado mercantil de Barcelona (obchodní soud v Barceloně, Španělsko) za účelem uložení povinnosti GB, odpůrci v původním řízení, ukončit používání, mimo jiné na sociálních sítích (Instagram a Facebook), označení CHAMPANILLO, stáhnout z trhu a internetu jakékoli označení, reklamní a obchodní dokument nesoucí toto označení, jakož i zrušení doménového jména „champanillo.es“. GB se řízení zúčastnil a tvrdil, že označení CHAMPANILLO je používáno jako obchodní název restauračních zařízení („tapas bary“ umístěné v autonomní oblasti Katalánsko), aniž by hrozilo nebezpečí záměny s výrobky, na které se vztahuje označení „Champagne“, a bez jakéhokoli záměru parazitovat na pověsti tohoto označení.

9. Juzgado mercantil de Barcelona (obchodní soud v Barceloně) zamítl všechny návrhy CIVC. Tento soud stanovil, že používání označení CHAMPANILLO neevokuje CHOP „Champagne“, jelikož nebylo určeno k označení alkoholického nápoje, nýbrž restauračních zařízení – kde se šampaňské neprodává – a tedy výrobků odlišných od výrobků, na které se vztahuje CHOP, které jsou určené jiné veřejnosti. V odůvodnění tohoto rozsudku Juzgado mercantil de Barcelona (obchodní soud v Barceloně) odkázal na směr vyjádřený Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko) v rozsudku z roku 2016, ve kterém bylo vyloučeno, že by použití výrazu CHAMPÌN při prodeji ovocného perlivého nápoje bez obsahu alkoholu, který byl určený ke konzumaci na dětských oslavách, porušovalo CHOP „Champagne“, a to vzhledem k rozdílu mezi dotčenými výrobky a cílovou veřejností a navzdory fonetické podobnosti obou označení [5].

10. CIVC podal proti rozsudku Juzgado mercantil de Barcelona (obchodní soud v Barceloně) odvolání k Audiencia provincial de Barcelona (provinční soud v Barceloně, Španělsko). Tento soud uvádí: že i) GB se dvakrát pokusil o zápis označení CHAMPANILLO jako ochranné známky u španělského úřadu pro patenty a tyto přihlášky byly zamítnuty rozhodnutími ze dne 8. února 2011 a 14. dubna 2015 v důsledku námitek CIVC; ii) GB používá jako grafickou podporu k propagaci svých prostor obraz dvou sklenic obsahujících šumivý nápoj; iii) CIVC předložil dokumenty potvrzující, že až do roku 2015 GB prodával ve svých prostorách šumivé víno [6] nazvané „Champanillo“ a tento prodej ukončil až po zásahu CIVC.

11. Předkládající soud uvádí, že jak článek 13 nařízení č. 510/2006 [7], tak článek 103 nařízení č. 1308/2013 chrání CHOP ve vztahu k výrobkům, s jedinou výjimkou čl. 103 odst. 2 písm. b), který zmiňuje také služby. Předkládající soud uvádí, že má pochybnosti o rozsahu a správném výkladu ustanovení unijního práva na ochranu CHOP v situaci, kdy se označení kolidující s tímto označením používá v obchodě k označení nikoli výrobků, ale služeb.

[5] Rozsudek ze dne 1. března 2016 (ECLI:ES:TS:2016:771).

[6] Předkládací rozhodnutí hovoří v některých pasážích o „nápoji“, v jiných o „víně“.

[7] Nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. 2006, L 93, s. 12).

12. Za těchto podmínek Audiencia Provincial de Barcelona (provinční soud v Barceloně) přerušil řízení a položil Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Umožňuje rozsah ochrany označení původu toto označení chránit nejen ve vztahu k podobným výrobkům, nýbrž také ve vztahu ke službám, které mohou být spojeny s přímou nebo nepřímou distribucí těchto výrobků?

2) Vyžaduje riziko porušení CHOP z důvodu použití označení, které jej evokuje, na něž odkazují zmíněné články unijních nařízení, aby byla zejména provedena analýza použitého názvu pro účely určení dopadu, který má na průměrného spotřebitele, nebo je pro účely analýzy tohoto rizika porušení CHOP z důvodu použití označení, které jej evokuje, nejprve třeba určit, zda se jedná o tytéž výrobky, podobné výrobky nebo složené výrobky, mezi jejichž složkami se nachází výrobek chráněný označením původu?

3) Je třeba riziko porušení CHOP z důvodu použití označení, které jej evokuje, třeba určit objektivními parametry, existuje-li úplná nebo velmi vysoká shoda v názvech, nebo je třeba jej odstupňovat pro účely závěru, že riziko evokace je nevýznamné nebo irelevantní, s ohledem na evokující a evokované výrobky a služby?

4) Je ochrana, kterou stanoví uvedená právní úprava v případech rizika porušení CHOP z důvodu použití označení, které jej evokuje, nebo rizika jeho zneužití, zvláštní ochranou vlastní charakteristickým rysům těchto výrobků, nebo se musí nutně jednat o ochranu, na kterou se vztahují právní předpisy upravující nekalou hospodářskou soutěž?“

13. CIVC, francouzská a italská vláda a Komise předložily vyjádření podle článku 23 statutu Soudního dvora. V rámci organizačního procesního opatření podle čl. 61 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora Soudní dvůr vyzval účastníky původního řízení a zúčastněné podle článku 23 statutu, aby písemně odpověděli na určité otázky. CIVC, GB, francouzská a italská vláda a Komise tomuto opatření vyhověli.

III. Analýza

A. Úvodní poznámky

14. Než se budu zabývat předběžnými otázkami, je třeba objasnit právní rámec nastíněný v předkládacím rozhodnutí.

15. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že Audiencia provincial de Barcelona (provinční soud v Barceloně) považuje za použitelné na tento spor jak dvoustrannou úmluvu mezi Francouzskou republikou a Španělským státem ze dne 27. června 1973 o ochraně označení původu, označení provenience a označení určitých výrobků[8], tak, na základě této úmluvy, vyhlášku č. 2010-1441 ze dne 22. listopadu 2010 o chráněném označení původu „Champagne“[9] a článek L 643-1 francouzského zemědělského zákoníku[10]. Podle předkládajícího soudu uvedená ustanovení francouzského práva „doplňují“ použitelná ustanovení unijního práva.

[8] JORF ze dne 18. dubna 1975, s. 4011.

[9] JORF č. 0273 ze dne 25. listopadu 2010, text č. 8.

[10] Upřesňuji, že předkládající soud převzal odkazy na právní ustanovení, na nichž byla založena žaloba CIVC v řízení v prvním stupni.

16. Jak správně zdůraznila Komise v písemných vyjádřeních, Soudní dvůr již měl příležitost s odkazem na nařízení č. 1234/2007 [11] (zrušené a počínaje dnem 20. prosince 2013 nahrazené nařízením č. 1308/2013) upřesnit, že režim ochrany označení původu stanovený unijní právní úpravou je „jednotný a výlučný" a brání jak uplatnění vnitrostátního režimu ochrany zeměpisných označení chráněných podle této právní úpravy [12], tak uplatnění režimu ochrany stanoveného smlouvami mezi dvěma členskými státy [13].

17. Zadruhé, ačkoli ve formulaci předběžných otázek Audencia provincial de Barcelona (provinční soud v Barceloně) výslovně neodkazuje na žádné konkrétní ustanovení unijních nařízení o ochraně CHOP, v odůvodnění předkládacího rozhodnutí tento soud odkazuje, jak bylo uvedeno, kromě článku 103 nařízení č. 1308/2013, rovněž na článek 13 nařízení č. 510/2006 [14]. Článek 1 odst. 1 druhý pododstavec tohoto nařízení [15] však výslovně vylučuje z oblasti své působnosti vinařské produkty. Tudíž ani nařízení č. 510/2006, ani nařízení č. 1151/2012, které jej nahradilo, se na spor v původním řízení nevztahují.

18. Jelikož jsou ustanovení o ochraně zeměpisných označení obsažená v různých odvětvových nařízeních do značné míry formulována shodnými výrazy, Soudní dvůr prostřednictvím ustálené judikatury uznává průřezové uplatnění zásad vyvinutých v rámci výkladu jednotlivých režimů ochrany [16].

19. Konečně, pokud jde o časovou působnost unijní právní úpravy, ačkoli v předkládacím rozhodnutí není toto v tomto smyslu výslovně uvedeno, je zjevné, že jednání, proti němuž je žaloba CIVC namířena, bylo alespoň částečně uskutečněno po vstupu nařízení č. 1308/2013 v platnost. Z toho vyplývá, že předběžné otázky je třeba chápat tak, že směřují k získání výkladu čl. 103 odst. 2 nařízení č. 1308/2013. Kromě toho, i když tento prvek z předkládacího rozhodnutí výslovně nevyplývá, je možné, že některá z protiprávních jednání údajně spáchaných GB v rozporu s CHOP „Champagne" byla zahájena během doby platnosti nařízení č. 1234/2007. I když tedy při přezkumu předběžných otázek budu odkazovat pouze na čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013, tak odpovědi, které ve vztahu k těmto otázkám navrhuji, jsou platné i pro účely výkladu článku 118m nařízení č. 1234/2007 ve znění nařízení č. 491/2009 [17], který má v podstatě stejné znění.

[11] Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů) (Úř. věst. 2007, L 299, s. 1).

[12] Viz rozsudek ze dne 14. září 2017, EUIPO v. Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto (C-56/16 P, EU:C:2017:693, body 96, 101 a 103).

[13] V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. září 2017, EUIPO v. Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto (C-56/16 P, EU:C:2017:693, body 99 až 102). V tomto rozsudku Soudní dvůr odkazuje na rozsudek ze dne 8. září 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521, body 107 a násl.), ve kterém byl Soudní dvůr vyzván, aby rozhodl o použití smlouvy uzavřené mezi dvěma členskými státy, na jejímž základě zeměpisné označení zapsané v jednom z nich, ale nikoli na evropské úrovni, bylo přesto uznáno a chráněno v druhém členském státě. V rozsudku ze dne 14. září 2017, EUIPO v. Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto (C-56/16 P, EU:C:2017:693, body 99 až 102), Soudní dvůr použil stejné odůvodnění v kontextu, v němž bylo označení původu zapsáno na úrovni Unie.

[14] Nyní článek 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin. Tímto nařízením bylo počínaje 3. lednem 2013 zrušeno a nahrazeno nařízení č. 510/2006.

[15] Nyní čl. 2 odst. 2 nařízení č. 1151/2012.

[16] Pokud jde o potřebu vykládat ustanovení unijního práva týkající se ochrany zapsaných označení a zeměpisných označení, která spadají do oblasti působnosti průřezové unijní právní úpravy, způsobem, který umožňuje jejich soudržné uplatňování, viz rozsudek ze dne 20. prosince 2017, Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (C-393/16, EU:C:2017:991, bod 32, dále jen „rozsudek CIVC").

[17] Nařízení Rady (ES) č. 491/2009 ze dne 25. května 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (Úř. věst. 2009, L 154, s. 1).

B. K první předběžné otázce

20. Podstatou první předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda jsou CHOP chráněna pouze proti praktikám, které odkazují na výrobky, které jsou totožné nebo srovnatelné s výrobky, které jsou označeny předmětným označením, nebo také proti praktikám týkajícím se služeb spojených s přímou nebo nepřímou distribucí těchto výrobků.

21. Tato otázka je formulována široce a je schopna obsáhnout všechna jednání zakázaná podle čl. 103 odst. 2 nařízení č. 1308/2013.

22. Jak ze spisu v původním řízení[18], tak ze znění druhé a třetí předběžné otázky a z odůvodnění předkládacího rozhodnutí však vyplývá, že pochybnosti Audiencia provincial de Barcelona (provinční soud v Barceloně) a spor, o němž má tento soud rozhodnout, se konkrétně týkají ochrany CHOP před před použitím označení, která jej evokují, stanovené v odstavci 2 písm. b) tohoto článku.

23. CIVC i Komise nicméně ve svých písemných vyjádřeních výslovně odkázaly také na písmeno a) uvedeného odstavce, zatímco francouzská vláda zkoumala první předběžnou otázku s odkazem na veškerá jednání zakázaná čl. 103 odst. 2 nařízení č. 1308/2013, včetně jednání uvedených v písmenech c) a d) tohoto ustanovení[19].

24. V rámci organizačního procesního opatření Soudní dvůr vyzval účastníky řízení a zúčastněné podle článku 23 statutu, aby se vyjádřili k možnosti použít na spor v původním řízení čl. 103 odst. 2 písm. a) bod ii) nařízení č. 1308/2013, ustanovení, které zakazuje přímé nebo nepřímé obchodní použití chráněného označení, které zneužívá pověst tohoto označení. Otázka položená Soudním dvorem výslovně odkazovala na bod 31 rozsudku Scotch Whisky Association ze dne 7. června 2018[20] (dále jen „rozsudek Scotch Whisky Association"), ve kterém, když rozhodl o výkladu čl. 16 písm. a) nařízení č. 110/2008[21], Soudní dvůr upřesnil, že „[s]ituace, na které se může vztahovat [toto ustanovení], musí tedy splňovat požadavek užívání zapsaného zeměpisného označení ve sporném označení totožným nebo alespoň velmi podobným způsobem z hlediska fonetického nebo vzhledového".

25. Není pochyb o tom, že CHOP „Champagne" a napadené označení CHAMPANILLO mají určitý stupeň fonetické a vzhledové podobnosti, zejména pokud je srovnání provedeno s přihlédnutím ke španělskému překladu předmětného CHOP, tedy „Champán"[22]. S výjimkou akcentu je totiž toto posledně uvedené označení v napadeném označení zcela reprodukováno a okamžitě postřehnutelné jak vzhledově, tak foneticky. Je tudíž oprávněné se ptát, a to i za účelem vymezení rozsahu první předběžné otázky, zda je čl. 103 odst. 2 písm. a) bod ii) nařízení

[18] Z písemných vyjádření CIVC vyplývá, že žaloba podaná proti GB vytýká GB údajné protiprávní používání názvu, který evokuje CHOP Champagne.

[19] Uvádím však, že CIVC, francouzská a italská vláda, jakož i Komise formulují své odpovědi na první položenou otázku tak, že obecně odkazují na ochranu CHOP nebo na článek 103 nařízení č. 1308/2013.

[20] C-44/17, EU:C:2018:415.

[21] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89 (Úř. věst. 2008, L 39, s. 16). Článek 16 písm. a) nařízení č. 110/2008 má podobný obsah jako čl. 103 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1308/2013, od kterého se však odlišuje v tom, že odkazuje na přímé nebo nepřímé obchodní použití „pro výrobky, na které se zápis nevztahuje", což je upřesnění, které se v prvním ustanovení neobjevuje. Bez ohledu na tento rozdíl je výklad výrazu „použití" podaný Soudním dvorem v bodech 29 až 31 rozsudku Scotch Whisky Association použitelný pro pojem „použití" uplatněný v čl. 103 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1308/2013.

[22] V tomto ohledu připomínám, že v rozsudku CIVC, bodech 34 a 35, Soudní dvůr shledal čl. 118m odst. 2 písm. a) bod ii) nařízení č. 1234/2007 a čl. 103 odst. 2 písm. a) bodu ii) nařízení č. 1308/2013 použitelné na situaci, ve které napadené označení neobsahovalo CHOP jako takové (v dané věci CHOP „Champagne"), ale jeho překlad do němčiny („Champagner").

č. 1308/2013 v každém případě použitelný na situaci, jako je situace v původním řízení, tedy zda použití sporného označení může představovat „použití“ CHOP „Champagne“ ve smyslu tohoto ustanovení [23].

26. Stejně jako Komise se však přikláním k záporné odpovědi na tuto otázku a mám spíše za to, že jednání napadená ze strany CIVC je třeba zkoumat pouze s ohledem na čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013.

27. Ačkoli je pravda, že pojem „použití“ chráněného zeměpisného označení ve smyslu čl. 103 odst. 2 písm. a) uvedeného nařízení může zahrnovat také použití takového označení ve sporném označení „velmi podobným způsobem z hlediska fonetického nebo vzhledového“, tak upřesnění učiněná Soudním dvorem v rozsudku Scotch Whisky Association vedou k závěru, že požadovaná úroveň podobnosti mezi kolidujícími označeními, aby bylo možné takové užívání konstatovat, je obzvláště vysoká a blízká totožnosti [24]. V bodě 29 uvedeného rozsudku Soudní dvůr totiž objasnil, že do působnosti tohoto ustanovení spadá použití chráněného zeměpisného označení „ve formě vykazující natolik úzkou vazbu s tímto označením z hlediska fonetického nebo vizuálního, že sporné označení je od něj zjevně neoddělitelné“.

28. Srovnání kolidujících označení v původním řízení však podle mého názoru takový test nesplňuje. Situace dotčená v původním řízení se zejména liší od situace, která byla předmětem věci, ve které byl vydán rozsudek CIVC, který zahrnoval rovněž reprodukci, jako části označení výrobku, překladu CHOP „Champagne“. V tomto případě bylo totiž označení „Champagner“ (německý překlad názvu „Champagne“) použito samostatně v napadeném označení, i když za ním následovalo slovo „Sorbet“. Označení dotčené v původním řízení se naopak významně vzhledově i foneticky odchyluje od španělského názvu „Champàn“ z důvodu přidání přípony „illo“ k tomuto označení.

29. Uvádím však, že tato přípona patrně naopak umožňuje vytvořit silnou pojmovou podobnost, ne-li skutečnou totožnost, mezi označením „Champagne“ a sporným označením, pokud, jak zdá se vyplývá ze spisu, toto označení doslovně znamená „malé šampaňské“ a v italštině zhruba odpovídá slangovému výrazu „champagnino“ (ve francouzštině „petit champagne“). Podle mého názoru tento faktor tím spíše hovoří ve prospěch podřazení napadených jednání do oblasti působnosti čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013, který, jak bude dále lépe vysvětleno, se týká situací, kdy je v mysli příslušného spotřebitele vyvolána souvislost mezi sporným označením a výrobkem, na který se vztahuje CHOP [25].

30. Konečně uvádím, že tím, že Soudní dvůr rozhodl o výkladu čl. 13 odst. 1 nařízení č. 1151/2012, jehož znění je koncipováno v zásadě shodně se zněním čl. 103 odst. 2 nařízení č. 1308/2013, uznal, že toto ustanovení obsahuje odstupňovaný výčet zakázaných jednání a že oblast působnosti čl. 13 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1151/2012 se tak musí nutně odlišovat od působnosti ostatních pravidel

[23] Pokud je čl. 103 odst. 2 písm. a) bod ii) nařízení č. 1308/2013 považován za použitelný na skutkové okolnosti sporu v původním řízení, bylo by jednání GB pravděpodobně kvalifikováno částečně jako „přímé obchodní použití“ ve smyslu tohoto ustanovení (například použití označení „Champanillo“ k označení nápoje/šumivého vína ve vlastních prostorách nebo jako označení odlišující vlastní restaurační služby) a částečně jako „nepřímé obchodní použití“ (například použití tohoto označení na reklamních stojanech a na sociálních médiích). V tomto ohledu připomínám, že v bodě 32 rozsudku Scotch Whisky Association Soudní dvůr ve vztahu k čl. 16 písm. a) nařízení č. 110/2008 upřesnil, že „přímé“ použití znamená uvedení chráněného zeměpisného označení přímo na výrobku nebo jeho vlastním obalu (nebo, je-li připuštěno použití pro služby, že se toto označení používá k jejich rozlišení), zatímco „nepřímé“ použití znamená, že se toto označení objevuje v dodatkových marketingových nebo informačních nástrojích, jako jsou reklama na tento výrobek nebo materiály týkající se výrobku. Tento výklad je použitelný pro pojmy „přímé použití“ a „nepřímé použití“ ve smyslu čl. 103 odst. 2 písm. a) bodu ii) nařízení č. 1308/2013.

[24] Obdobně viz rozsudek Scotch Whisky Association, bod 31.

[25] Obdobně viz rozsudek Scotch Whisky Association, bod 33.

ochrany zapsaných označení a zejména od pravidla v písmenu b) [26]. Příliš širokým výkladem pojmu „použití“ ve smyslu čl. 103 odst. 2 písm. a) bodu ii) nařízení č. 1308/2013, včetně situací, kdy údajně protiprávní praktika spočívá v použití chráněného označení ve formě, která v zásadě neodpovídá zapsanému označení, může dojít k nadměrnému zúžení hranice mezi situacemi upravenými tímto nařízením a situacemi spadajícími do oblasti působnosti čl. 103 odst. 2 písm. b), což by ztížilo zachování účinné autonomie mezi nimi.

31. Po výše uvedeném upřesnění není odpověď na první předběžnou otázku, jak je vymezena výše, podle mého názoru zvlášť složitá.

32. Znění čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013 totiž výslovně naznačuje, že CHOP jsou chráněna před jakýmkoli „zneužitím, napodobením nebo použitím názvů, které jej evokují, a to i tehdy, je-li uveden skutečný původ výrobku nebo *služby*“ [27]. Je nepochybné, jak ze syntaktického hlediska, tak z vnitřní logické soudržnosti uvedeného pravidla, že toto ustanovení odkazuje na původ výrobku nebo služby, na které se vztahuje sporné označení. A nemůže to být jinak, jak správně zdůraznila italská vláda, protože v souladu s definicí obsaženou v čl. 93 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1308/2013 označují CHOP výrobek podle čl. 92 odst. 1 uvedeného nařízení, a nemohou být tudíž zapsána pro služby.

33. Doslovný výklad čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013 tudíž hovoří ve smyslu ochrany CHOP před praktikami, které spadají do jeho působnosti, i když se tyto praktiky týkají služeb.

34. Ve stejném smyslu hovoří také teleologický výklad tohoto ustanovení.

35. Soudní dvůr uznal, že nařízení č. 1308/2013 představuje nástroj společné zemědělské politiky zaměřený mimo jiné na zabránění tomu, aby třetí osoby neoprávněně těžily z dobré pověsti vyplývající z jakosti těchto výrobků, na které se vztahují zeměpisná označení zapsaná na základě jeho ustanovení [28].

36. Článek 103 odst. 2 tohoto nařízení tedy stanoví rozsáhlou ochranu, která v souladu s tím, co je uvedeno v první větě bodu 97 odůvodnění tohoto nařízení, má být rozšířena na všechna „použití, při kterém by se využilo pověsti, kterou mají produkty“, na něž se vztahuje jedno z těchto označení.

37. Přesněji řečeno, odstavec 2 písmeno b) tohoto článku zakazuje jakoukoli praktiku zaměřenou na neoprávněné použití pověsti CHOP (nebo CHZO) prostřednictvím asociace s tímto CHOP.

38. V této souvislosti výklad čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013, který by neumožňoval chránit CHOP v případě, že napadené označení označuje službu, a nikoli výrobek, by byl nejen v rozporu s širokým rozsahem ochrany zeměpisných označení uznaným Soudním dvorem, ale jak správně uvedla italská vláda, neumožňoval by plně dosáhnout cíle ochrany stanoveného v první větě bodu 97 odůvodnění tohoto nařízení. Ke zneužití dobré pověsti výrobku chráněného CHOP totiž může dojít nejen v případě, kdy se praktika zakázaná čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013 týká výrobku, ale také pokud se týká služby.

[26] Viz rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (C-490/19, EU:C:2020:1043, body 24 a 25).

[27] Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

[28] Pokud jde o nařízení č. 1234/2007, viz rozsudek ze dne 14. září 2017, EUIPO v. Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto (C-56/16 P, EU:C:2017:693, bod 82), jakož i rozsudek CIVC, bod 38.

39. Za účelem splnění cílů stanovených nařízením č. 1308/2013 se tudíž toto ustanovení musí uplatnit také v případech, kdy dojde k evokaci CHOP v souvislosti s poskytováním služby. Tento závěr je ostatně zjevný z druhé věty bodu 97 odůvodnění tohoto nařízení, na kterou odkazují jak CIVC, tak francouzská a italská vláda a Komise, která uvádí, že „[a]by byla zajištěna spravedlivá hospodářská soutěž […] měla by se tato ochrana [CHOP a CHZO] vztahovat rovněž na produkty a služby, na něž se toto nařízení nevztahuje, včetně produktů, které nejsou uvedeny v příloze I Smluv“ [29]. Rovněž je třeba uvést, se zvláštním odkazem na chráněná označení původu a zeměpisná označení vín, že bod 92 odůvodnění tohoto nařízení podporuje sladění s nařízením č. 1151/2012, který obsahuje horizontální politiku jakosti Unie. Bod 32 odůvodnění tohoto nařízení, který upřesňuje, že „[o]chrana označení původu a zeměpisných označení by měla být rozšířena na případy zneužití a napodobení zapsaných názvů zboží a služeb a případy používání názvů připomínajících zapsané názvy a služby“, výslovně odkazuje na potřebu zajistit úroveň ochrany v „souladu s ochranou platnou pro odvětví vína“.

40. Na základě všech výše uvedených úvah tedy navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na první předběžnou otázku tak, že čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013 musí být vykládán v tom smyslu, že působnost tohoto ustanovení se může vztahovat také na zneužití, napodobení nebo použití označení, která evokují CHOP, jež se týkají služeb.

41. Než budu pokračovat ve své analýze, rád bych upřesnil, pro případ, že by se Soudní dvůr rozhodl neomezit odpověď na první předběžnou otázku pouze na výklad čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013, že stejný rozsah, který navrhuji Soudnímu dvoru přiznat tomuto ustanovení, musí být podle mého názoru přiznán také čl. 103 odst. 2 písm. a) bodu ii) tohoto nařízení.

42. Na jedné straně totiž znění tohoto ustanovení, s odkazem na *„jakékoli* přímé či nepřímé použití“ [30], neumožňuje omezit jeho působnost na použití, která se vztahují pouze na výrobky, s vyloučením použití týkajících se služeb. Kromě toho při upřesnění, že zákaz se použije „pokud takové použití zneužívá pověst označení původu nebo zeměpisného označení“, uvedené ustanovení výslovně zdůrazňuje účinky použití a nikoli jeho konkrétní typ. Na druhé straně stejné úvahy týkající se cílů nařízení č. 1308/2013 a rozsahu ochrany, kterou toto nařízení přiznává zeměpisným označením zapsaným na základě jeho ustanovení, uvedené v bodech 35 a 36 tohoto stanoviska, platí rovněž pro účely teleologického výkladu čl. 103 odst. 2 písm. a) bodu ii) uvedeného nařízení [31].

C. Ke druhé a třetí předběžné otázce

43. Podstatou druhé a třetí předběžné otázky předkládajícího soudu, které by měly být projednány společně, je to, jaká jsou kritéria, která je třeba uplatnit při posuzování existence evokace podle čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013. Audiencia provincial de Barcelona (provinční soud v Barceloně) se zejména táže na funkci, kterou je třeba při tomto posouzení přiznat srovnání výrobku, na který se vztahuje CHOP, a výrobku (nebo služby), pro který je

[29] Jedná se o výrobky, na které se vztahují články 39 až 44 SFEU o společné zemědělské politice.

[30] Kurzivou zvýraznil autor stanoviska.

[31] Viz rozsudek CIVC, bod 31. V tomto smyslu se tato ochrana vztahuje i na odlišné výrobky, obdobně viz rozsudek ze dne 12. června 2007, Budějovický Budvar v. OHIM – Anheuser-Busch (BUDWEISER) (T-53/04 až T-56/04, T-58/04 a T-59/04, nezveřejněný, EU:T:2007:167, bod 175).

sporné označení používáno, a na potřebu nejprve ověřit totožnost nebo podobnost mezi těmito výrobky nebo existenci spojení jiného druhu mezi nimi (nebo mezi výrobkem CHOP a dotčenou službou).

44. V tomto ohledu především uvádím, že ačkoli čl. 103 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1308/2013 upřesňuje, že přímé nebo nepřímé použití CHOP je zakázáno jak pokud se týká „srovnatelných výrobků“, které nevyhovují specifikaci CHOP (písm. a) bod i)], tak v rozsahu, v jakém takové použití zneužívá pověst CHOP [písm. a) bod ii)], písmeno b) odstavec 2 tohoto článku neobsahuje žádnou informaci ani ve smyslu omezení ochrany CHOP před použitím označení, která jej evokují, pouze na případy, kdy výrobky, na které se vztahuje CHOP, a výrobky nebo služby, pro které se používá sporné označení, jsou „srovnatelné“ nebo „podobné“, ani ve smyslu rozšíření této ochrany na případy, kdy toto označení odkazuje na výrobky nebo služby, které jsou odlišné od těch, které jsou chráněné CHOP [32]. Naproti tomu pojem „podobnost výrobků“ uplatňovaný v právu ochranných známek [33], na který patrně odkazuje předkládající soud, zdá se nesouvisí s ochranou zeměpisných označení, ve které je naopak, jak bylo uvedeno, zdůrazněn pojem „srovnatelnost výrobků“ [34], což je pojem, který se navíc zdá být vykládán restriktivnějším způsobem [35].

45. V této souvislosti, na rozdíl od toho, co tvrdí CIVC a francouzská vláda, nemám za to, že by objasnění Soudního dvora, podle něhož ochrana zapsaných označení před před použitím označení, která je evokují, nezávisí na prokázání existence nebezpečí záměny [36], mělo rozhodující význam pro určení, zda rozsah působnosti této ochrany musí být považován za omezený pouze na výrobky nebo služby srovnatelné s výrobkem, na který se vztahuje CHOP. Nebezpečí záměny může být totiž vyloučeno – například v případech výslovně stanovených v čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013, v nichž je uveden původ výrobku nebo služby nebo v nichž jsou použity výrazy jako „způsob“ nebo „napodobenina“ – i v případě, že výrobky, na které se vztahuje CHOP, a výrobky nebo služby, na které se vztahuje sporné označení, jsou totožné nebo srovnatelné.

46. To znamená, ačkoli není pochyb o tom, že určitý „přirozený“ rozsah působnosti ochrany CHOP před použitím označení, která jej evokují, spočívá v situacích, ve kterých z důvodu totožnosti nebo srovnatelnosti výrobků, na něž se vztahuje chráněné označení, a výrobků nebo služeb označených sporným označením, použití sporného označení umožňuje jeho držiteli přivlastnit si typické vlastnosti přiznané výrobkům, na které se vztahuje CHOP, tak jak bylo uvedeno [37], ze samotné preambule nařízení č. 1308/2013 a z judikatury Soudního dvora jasně vyplývá, že CHOP jsou obecněji chráněny proti jakémukoli zneužívání dobré pověsti spojené s výrobky, na které se vztahuje.

[32] V opačném smyslu viz rozsudek ze dne 12. června 2007, Budějovický Budvar v. OHIM – Anheuser-Busch (BUD), T-60/04 až T-64/04, nezveřejněný, EU:T:2007:169, body 164 až 169, zejména bod 166.

[33] V tomto ohledu viz rozsudek ze dne 29. září 1998, Canon (C-39/97, EU:C:1998:442, bod 23).

[34] Článek 103 odst. 2 písm. a) bod i) nařízení č. 1308/2013. Na okraj uvádím, že podobné pojmy, jako například „produkt téhož typu“, se rovněž objevují v ustanoveních unijních nařízení o zeměpisných označeních týkajících se absolutních důvodů pro zamítnutí zápisu ochranných známek v případě kolize s CHOP nebo CHZO (viz například čl. 14 odst. 1 nařízení č. 1151/2012). Tyto pojmy jsou jednotně vykládány Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO), viz Metodické pokyny k přezkumu ochranných známek Evropské unie, část B, Přezkum, oddíl 4, Absolutní důvody pro zamítnutí zápisu, kapitola 10, Ochranné známky kolidující se zeměpisnými označeními, s. 618.

[35] Viz rozsudek ze dne 14. července 2011, Bureau National Interprofessionnel du Cognac, (C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484, bod 55). Pro extenzivnější výklad, s odkazem na pojem „produkt téhož typu“ uvedený v čl. 14 odst. 1 nařízení č. 2081/92, viz rozsudek ze dne 2. února 2017, Mengozzi v. EUIPO – Consorzio per la tutela dell'olio extravergine di oliva toscano (TOSCORO) (T-510/15, EU:T:2017:54, bod 44), podle kterého je dostačující, že dotčený výrobek sdílí s výrobkem, jenž je předmětem zeměpisného označení, některé společné vlastnosti.

[36] Obdobně viz rozsudky ze dne 4. března 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1999:115, bod 26) a ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 45).

[37] Viz body 35 až 37 tohoto stanoviska.

47. Jak jsem již uvedl ve svém stanovisku ve věci Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego (C-614/17, EU:C:2019:11, bod 17), ochrana CHOP před před použitím označení, která jej evokují, představuje formu ochrany *sui generis*, která není vázaná na kritérium klamavosti – které předpokládá způsobilost označení, které je ve střetu se zapsaným názvem, uvést veřejnost v omyl ohledně zeměpisného původu nebo jakosti výrobku – a není připsatelná ochraně ve formě pouhé záměny. Hlavní cíl ochrany CHOP před použitím označení, která jej evokují, je třeba hledat v ochraně majetku majícího určitou kvalitu a ochraně dobré pověsti zapsaných názvů proti parazitujícímu jednání.

48. Existenci evokace je tedy třeba posoudit na základě kritérií, která jsou specifická pro ochranu přiznanou CHOP a funkční pro dosažení cílů unijní právní úpravy v oblasti jakosti.

49. Soudní dvůr postupně objasňoval kritéria, jimiž se toto posouzení řídí. Soudní dvůr uvedl, že pojem „evokace“ se vztahuje na situaci, kdy výraz použitý k označení výrobku zahrnuje část zapsaného označení, takže setká-li se spotřebitel „s názvem výrobku, v mysli se mu vybaví obraz výrobku, jehož označení je chráněno“ [38].

50. V rozsudku Scotch Whisky Association, s odkazem na čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008, však Soudní dvůr upřesnil, že ani částečné zahrnutí chráněného zeměpisného označení ve sporném označení, ani fonetická a vzhledová podobnost sporného označení s chráněným zeměpisným označením nepředstavují nezbytnou podmínku pro prokázání existence evokace [39]. Existence evokace totiž může vyplývat také z pouhé „pojmové blízkosti“ mezi zapsaným označením a sporným označením [40]. Za tímto účelem není dostačující, že sporný prvek dotčeného označení u relevantní veřejnosti vyvolává jakoukoli asociaci s chráněným zeměpisným označením nebo s příslušnou zeměpisnou oblastí. Naopak je vyžadována „dostatečně přímá a jednoznačnou souvislost“ mezi tímto prvkem a tímto označením [41].

51. Podle Soudního dvora je rozhodujícím kritériem pro zjištění, zda se jedná o „evokaci“ CHOP ve smyslu čl. 103 odst. 2 nařízení č. 1308/2013, jako příslušných ustanovení nařízení, kterými se řídí různé režimy jakosti Unie, je tedy to, „zda se spotřebiteli, setká-li se se sporným názvem, v mysli přímo vybaví obraz výrobku, jehož zeměpisné označení je chráněno“ [42]. Soudní dvůr dále upřesnil, že evokaci nelze vyloučit ani tehdy, pokud sporný prvek není tvořen názvem, ale obrazovými označeními, která jsou z důvodu své pojmové blízkosti se zapsaným názvem způsobilá k tomu, aby si spotřebitel v mysli přímo a jednoznačně vybavil obraz výrobků, jejichž zapsaný název je chráněn [43].

52. Je jistě pravda, že výše uvedené zásady byly vyvinuty Soudním dvorem s ohledem na situace, ve kterých byly výrobky, na které se vztahuje zapsané označení, a výrobky označené sporným označením do značné míry srovnatelné.

[38] Obdobně viz rozsudky ze dne 4. března 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, EU:C:1999:115, bod 25, ze dne 26. února 2008, Komise v. Německo (C-132/05, EU:C:2008:117, bod 44), a ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 21).

[39] Viz rozsudek Scotch Whisky Association, body 46 a 49.

[40] Viz rozsudek Scotch Whisky Association, bod 50.

[41] Viz rozsudek Scotch Whisky Association, bod 53.

[42] Obdobně viz rozsudek Scotch Whisky Association, bod 51, jakož i rozsudky ze dne 2. května 2019, Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego (C-614/17, EU:C:2019:344, bod 20) a ze dne 17. prosince 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (C-490/19, EU:C:2020:1043, bod 26).

[43] Viz rozsudek ze dne 2. května 2019, Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego (C-614/17, EU:C:2019:344, bod 21). Viz také rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (C-490/19, EU:C:2020:1043, bod 27).

53. Při postupném vymezování kritérií pro posouzení existence evokace však Soudní dvůr stále jasněji klade důraz na proces myšlenkové asociace mezi sporným označením a výrobkem, na který se vztahuje CHOP nebo CHZO. V této souvislosti byla podobnost mezi dotčenými výrobky, a to jak z hlediska výrobků, tak z hlediska jejich konkrétního vzhledu, považována za prvek pro posouzení způsobilosti fonetických, vzhledových a pojmových podobností zjištěných mezi kolidujícími označeními vyvolat nezbytnou myšlenkovou asociaci, nikoli jako předpoklad pro zjištění, zda se jedná o evokaci [44].

54. Obecně, jak jsem již uvedl ve svém stanovisku ve věci Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego [45], z judikatury Soudního dvora [46] vyplývá, že analýza, zda se jedná o evokaci, musí zohlednit jakýkoli implicitní nebo výslovný odkaz na zapsané označení, ať už se jedná o slovní nebo dokonce obrazové prvky uvedené na etiketě běžného výrobku [47] nebo na jeho obalu, anebo prvky, které se týkají tvaru nebo prezentace tohoto výrobku veřejnosti [48]. Tato analýza musí zohlednit rovněž totožnost nebo stupeň podobnosti mezi dotčenými výrobky a způsoby uvádění těchto výrobků na trh, a to i s ohledem na příslušné prodejní kanály, jakož i prvky, které umožňují prokázat úmyslnost odkazu na výrobek, na který se vztahuje chráněné označení, nebo naopak jeho náhodnost. Ověření, zda se jedná o evokaci, tedy vychází z posouzení souboru ukazatelů, aniž by samotná přítomnost nebo nepřítomnost jednoho z těchto ukazatelů umožňovala potvrdit nebo vyloučit existenci evokace.

55. Na základě výše uvedeného mám za to, že totožnost nebo srovnatelnost výrobku, na který se vztahuje CHOP nebo CHZO, a výrobku (nebo služby) označeného sporným označením nebo mezi prvním uvedeným výrobkem a charakteristickou složkou druhého uvedeného výrobku [49], nepředstavuje prvek, který má být posouzen předběžně za účelem toho, aby bylo možné *a priori* vyloučit evokaci ve smyslu čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013.

56. Taková totožnost nebo srovnatelnost nebo její neexistence nicméně představuje prvek, který je třeba vzít v úvahu, aby bylo možné v rámci přezkumu všech relevantních okolností posoudit, zda jsou skutečně splněny nutné náležitosti takové evokace. Skutečnost, že tyto výrobky vykazují společné objektivní rysy, konzumují se při příležitostech, které jsou z velké části shodné, nebo mají podobný vzhled, ale že jsou také konkurenční nebo komplementární [50], je tudíž relevantní prvek posouzení stejně jako, v případě, že sporné označení odkazuje na službu, skutečnost, že tato služba souvisí s distribucí výrobku, na který se vztahuje zapsané označení, nebo totožného nebo srovnatelného výrobku.

57. Na základě otázek položených předkládajícím soudem je ještě třeba objasnit pojem relevantní spotřebitel ve vztahu k evokaci a „odstupňovatelnosti“ evokace. Níže bude uvedeno několik vodítek k uplatnění výše uvedených zásad na spor v původním řízení.

[44] Viz například rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, body 33 a 35).

[45] C-614/17, EU:C:2019:11, bod 29.

[46] Viz zejména rozsudky ze dne 4. března 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1999:115, body 27 a 28), ze dne 26. února 2008, Komise v. Německo (C-132/05, EU:C:2008:117, body 46 a 47), ze dne 14. července 2011, Bureau National Interprofessionnel du Cognac (C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484, bod 57) a ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, body 33, 35, 37).

[47] Jedná se o výrobky, na které se nevztahuje chráněné označení nebo zeměpisné označení.

[48] V tomto ohledu připomínám, že v rozsudku ze dne 2. května 2019, Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego (C-614/17, EU:C:2019:344, bod 27), Soudní dvůr s odkazem na čl. 13 odst. 1 písm. a) až d) nařízení č. 510/2006 upřesnil, že odstupňovaný výčet protiprávních jednání obsažených v tomto ustanovení se týká povahy zakázaných jednání, a nikoli skutečností, které je třeba zohlednit pro určení, o jaké jednání se jedná.

[49] Jedná se o situaci, kterou Soudní dvůr posuzoval ve věci, ve které byl vydán rozsudek CIVC, na který předkládající soud implicitně odkazuje ve formulaci druhé předběžné otázky.

[50] V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 37).

1. K relevantní veřejnosti

58. Vzhledem k tomu, jak bylo uvedeno, že zjištění evokace zakázané čl. 103 odst. 2 nařízení č. 1308/2013 nevyžaduje prokázání existence nebezpečí záměny, relevantní veřejnost, jejíž vnímání se stává relevantním pro posouzení, zda je sporné označení způsobilé vyvolat protiprávní asociaci se zapsaným označením, nepředstavuje, v rozporu s tím, jak patrně stanovil Juzgado mercantil de Barcelona (obchodní soud v Barceloně) v rozsudku, proti němuž bylo podáno odvolání k předkládajícímu soudu, pouze okruh osob, kterým jsou výrobky nesoucí toto označení určeny.

59. Zejména s ohledem na cíle ochrany poctivé hospodářské soutěže a ochrany spotřebitele sledované ustanoveními na ochranu CHOP a CHZO Soudní dvůr upřesnil, že v řízeních týkajících se existence evokace těchto označení přísluší předkládajícímu soudu odkázat na očekávání „průměrného, běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného spotřebitele“ [51] a že s ohledem na potřebu zajistit účinnou a jednotnou ochranu těchto označení na celém území Unie se tento pojem týká evropského spotřebitele [52], a nikoli pouze, jak se patrně mylně domnívá GB, spotřebitele členského státu, kde se vyrábí výrobek (nebo poskytuje služba), u něhož dochází k evokaci zapsaného označení [53].

2. K „odstupňovatelnosti“ evokace

60. V třetí předběžné otázce předkládající soud odkazuje na možnost odstupňovat „riziko evokace“, zejména s ohledem na srovnání evokovaných výrobků s evokujícími výrobky a službami, a vyloučit z rozsahu působnosti čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013 případy, kdy je toto riziko malé nebo zanedbatelné.

61. V tomto ohledu jsem již výše objasnil, že posouzení, které má být provedeno při uplatnění tohoto ustanovení, musí být uskutečněno s ohledem na všechny relevantní faktory, včetně srovnatelnosti mezi dotčenými výrobky (nebo mezi výrobky, na které se vztahuje zapsané označení a služba označená sporným označením), avšak neexistence nebo snížená míra této srovnatelnosti neumožňuje automaticky vyloučit existenci evokace.

62. To znamená, že pokud vnitrostátní soud, kterému přísluší provést toto posouzení [54], na základě předpokládané reakce spotřebitele [55] dospěje k závěru, že spotřebiteli se při existenci sporného označení v mysli „přímo vybaví obraz výrobku“, který je chráněn zapsaným označením, je užívání tohoto označení v rozporu se zákazem uvedeným v čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013. Pokud se naopak podle názoru tohoto soudu taková asociace myšlenek nemůže uskutečnit, je třeba evokaci ve smyslu tohoto ustanovení považovat za vyloučenou.

[51] Obdobně viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, body 22 až 26).

[52] Viz rozsudky ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 27) a ze dne 2. května 2019, Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego (C-614/17, EU:C:2019:344, body 47 až 50); viz rovněž rozsudek Scotch Whisky Association, bod 59.

[53] Viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 27).

[54] Obdobně viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 31).

[55] Obdobně viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 22).

63. Pojem „evokace“ tudíž nelze odstupňovat. Soudní dvůr již vymezil hranice tohoto pojmu v rozsudku Scotch Whisky, ve kterém, jak jsem již uvedl v bodě 50 tohoto stanoviska, Soudní dvůr upřesnil, že pouze při existenci „dostatečně přímé a jednoznačné souvislosti“ [56] mezi sporným označením a zapsaným označením je třeba považovat nutné náležitosti tohoto pojmu za naplněné [57]. Při neexistenci takovéto „kvalifikované“ souvislosti, i když existuje odkaz na zapsané označení a dotyčné výrobky jsou srovnatelné, je třeba evokaci vyloučit.

3. Uplatnění na okolnosti věci v původním řízení

64. Přestože, jak již bylo uvedeno, přísluší předkládajícímu soudu, aby rozhodl o předložené věci s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti, Soudní dvůr však při rozhodování o předběžné otázce může případně učinit upřesnění, aby vnitrostátnímu soudu poskytl vodítko při jeho rozhodování [58].

65. V případě, že se stejně jako ve sporu v původním řízení jedná o zjištění existence evokace s odkazem na použití označení, musí vnitrostátní soud na základě výše uvedené judikatury zohlednit případné částečné zahrnutí zapsaného označení do sporného označení, fonetickou nebo vzhledovou podobnost tohoto názvu se zapsaným označením [59] nebo pojmovou blízkost mezi kolidujícími výrazy, byť v různých jazycích [60].

66. Za okolností v původním řízení bylo CHOP „Champagne“ v podobě, v jaké bylo zapsáno, částečně zahrnuto do sporného označení. Španělský překlad tohoto CHOP („Champàn“) byl naopak zahrnut úplně (s výjimkou akcentu). Z toho vyplývá jak významná vzhledová a fonetická podobnost mezi dvěma označeními, tak to, že je zohledněna podoba, ve které bylo CHOP „Champagne“ zapsáno, tak zohlednění španělského překladu tohoto označení. Z pojmového hlediska, jak již bylo uvedeno, patrně existuje přímá souvislost s výrobkem, na který se vztahuje CHOP „Champagne“, pokud – jak se zdá, ale potvrzení přísluší předkládajícímu soudu – ve španělštině výraz „Champanillo“ doslovně znamená „malé šampaňské“.

67. Pokud jde o prvky, které se netýkají srovnání mezi kolidujícími označeními, bude předkládající soud nejprve muset posoudit souvislost existující mezi výrobkem, na který se vztahuje CHOP Champagne, a službou odlišenou sporným označením, což je souvislost, která se zdá být obtížně zpochybnitelná, protože se jedná o restaurační služby, tedy služby, které mohou přímo souviset s prodejem šampaňského nebo „srovnatelných“ výrobků. Intenzitu této souvislosti bude třeba posoudit ověřením toho, zda, jak se zdá, prodej šampaňského nebo nápojů stejného typu není neobvyklý ani v odvětví restauračních služeb, ve kterém GB působí [61].

[56] Jak jsem uvedl ve svém stanovisku ve věci Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego (C-614/17, EU:C:2019:11, bod 19), toto upřesnění je podle mého názoru třeba chápat jak z hlediska bezprostřednosti (kognitivní asociační proces nesmí vyžadovat složité přepracování informací), tak intenzity (souvislost s obrazem výrobku chráněného zapsaným označením musí být dostatečně silná) reakce spotřebitele na tento vjemový podnět.

[57] Viz rozsudek Scotch Whisky Association, bod 53.

[58] Obdobně viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 31 a citovaná judikatura).

[59] Obdobně viz rozsudky ze dne 4. března 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1999:115, body 25 a 27), ze dne 26. února 2008, Komise v. Německo (C-132/05, EU:C:2008:117, body 46 a 48) a ze dne 17. prosince 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (C-490/19, EU:C:2020:1043, bod 26).

[60] Obdobně viz rozsudky ze dne 26. února 2008, Komise v. Německo (C-132/05, EU:C:2008:117, bod 47) a ze dne 17. prosince 2020, Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (C-490/19, EU:C:2020:1043, bod 26); viz rovněž rozsudek Scotch Whisky Association, bod 50.

[61] Uvádím, že v odpovědích na otázky položené Soudním dvorem GB popisuje svou restaurační činnost jako zaměřenou na pokrmy vhodné pro rychlou spotřebu a daleko od „aury luxusu a prestiže“, kterou CIVC spojuje s CHOP, které hájí.

68. Dalším prvkem, který bude muset předkládající soud vzít v úvahu při svém posouzení, je skutečnost, že sporné označení je v nápisech a reklamních sděleních používaných GB doprovázeno obrázkem zobrazujícím dvě sklenice ve tvaru číše s nohou (obvykle používané pro konzumaci šampaňského) obsahující šumivý nápoj, které o sebe cinkají, což představuje akt přípitku. Navzdory červené barvě nápoje má toto vyobrazení nepochybný potenciál evokovat současně výrobek, na který se vztahuje CHOP „Champagne“, a příležitosti obvykle spojené s jeho konzumací.

69. Konečně, ačkoli není úmyslnost jednání vyžadována pro účely zjištění evokace podle čl. 103 odst. 2 nařízení č. 1308/2013[62], představuje prvek, který je třeba zohlednit v rámci tohoto posouzení[63]. Všechny výše zmíněné faktory – včetně prodeje, v minulosti, v restauracích označených sporným označením šumivého vína se stejným názvem CHAMPANILLO – souhrnně posouzeny, se zdají spíše hovořit ve prospěch nikoli náhodné povahy odkazu na CHOP „Champagne“.

70. Závěrem, s výhradou ověření, která učiní předkládající soud, se ve světle prvků vyplývajících ze spisu přikláním k názoru, že při existenci označení „Champanillo“, jak jej používá GB k odlišení a propagaci svých restauračních služeb, je v mysli průměrného evropského spotřebitele, který je běžně informovaný a přiměřeně pozorný a obezřetný, přímo vyvolán obraz výrobku chráněného CHOP „Champagne“, a tudíž jsou naplněny nutné náležitosti evokace zakázané podle čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013.

4. Závěry k druhé a třetí předběžné otázce

71. Na základě všech výše uvedených úvah Soudnímu dvoru navrhuji, aby na druhou a třetí předběžnou otázku odpověděl v tom smyslu, že k určení, zda se jedná o evokaci podle čl. 103 odst. 2 nařízení č. 1308/2013, není nutné předběžně stanovit, zda výrobek, na který se vztahuje toto označení, a výrobek nebo služba označená sporným označením jsou totožné nebo srovnatelné, anebo zda tento výrobek zahrnuje mezi svými složkami výrobek, na který se vztahuje chráněné označení původu. Taková totožnost nebo srovnatelnost nebo jejich neexistence však představuje skutečnost, kterou musí vnitrostátní soud vzít v úvahu, společně s jakoukoli další relevantní skutečností, pro účely posouzení, zda se jedná o evokaci ve smyslu uvedeného ustanovení.

D. Ke čtvrté předběžné otázce

72. Podstatou čtvrté předběžné otázky Audiencia provincial de Barcelona (provinční soud v Barceloně) je to, zda ochrana CHOP před použitím označení, která jej evokují, stanovená v čl. 103 odst. 2 nařízení č. 1308/2013, vyžaduje ověření existence nekalé soutěže.

[62] V tomto smyslu viz stanovisko generálního advokáta F. G. Jacobse ve věci Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1998:614, bod 33).

[63] Viz stanovisko generálního advokáta F. G. Jacobse ve věci Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1998:614, bod 35), jakož i moje stanovisko ve věci Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego (C-614/17, EU:C:2019:11, bod 29) a ve věci Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (C-490/19, EU:C:2020:730, bod 45).

73. Jak bylo uvedeno, ochrana zapsaných označení stanovená unijní právní úpravou v oblasti jakosti odpovídá specifickým kritériím, která jsou funkční pro dosažení cílů sledovaných touto právní úpravou [64]. Tato kritéria jsou taxativně uvedena v ustanoveních upravujících různé případy porušení zapsaných označení obsažené v odvětvových a průřezových nařízeních, které obsahují uvedenou právní úpravu [65]. Tato ustanovení musí být kromě toho na území Unie uplatňována jednotně.

74. Pokud jde zejména o ochranu zapsaných označení před použitím označení, která jej evokují, z odpovědí na první tři předběžné otázky vyplývá, že tato ochrana nepředpokládá zjištění, ani existenci soutěžního vztahu mezi výrobky, na které se vztahuje zapsané označení, a výrobky nebo služby, pro které je sporné označení užíváno, anebo pravděpodobnost záměny ze strany spotřebitele ve vztahu k těmto výrobkům nebo službám, ani úmyslnost jednání, která by jej mohla evokovat.

75. Ačkoli tedy, jak uvádí Komise, není vyloučeno, že stejné jednání může současně zakládat nutné náležitosti praktiky zakázané čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013 a nekalé soutěže podle použitelného vnitrostátního práva, je oblast působnosti tohoto ustanovení širší a neomezuje se pouze na případy, kdy takové jednání provádí soutěžitel.

76. Navrhuji tedy odpovědět na čtvrtou předběžnou otázku tak, že ochrana CHOP před použitím označení, která jej evokují, jež je stanovena v čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013, se neomezuje pouze na případy, kdy jednání, které vede k evokaci, naplňuje znaky nekalé soutěže podle příslušných ustanovení použitelného vnitrostátního práva.

IV. Závěry

77. Na základě všech výše uvedených úvah navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky položené Audiencia provincial de Barcelona (provinční soud v Barceloně, Španělsko) takto:

„Článek 103 odst. 2 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, musí být vykládán v tom smyslu, že působnost tohoto ustanovení se může vztahovat také na zneužití, napodobení nebo použití označení, která evokují CHOP, jež se týkají služeb.

K určení, zda se jedná o evokaci podle čl. 103 odst. 2 nařízení č. 1308/2013, není nutné předběžně stanovit, zda výrobek, na který se vztahuje toto označení, a výrobek nebo služba označená sporným označením jsou totožné nebo srovnatelné, anebo zda tento výrobek zahrnuje mezi svými složkami výrobek, na který se vztahuje chráněné označení původu. Taková totožnost nebo srovnatelnost nebo jejich neexistence však představuje skutečnost, kterou musí vnitrostátní soud vzít v úvahu, společně s jakoukoli další relevantní skutečností, pro účely posouzení, zda se jedná o evokaci ve smyslu uvedeného ustanovení.

Ochrana CHOP před použitím označení, která jej evokují, jež je stanovena v čl. 103 odst. 2 písm. b) nařízení č. 1308/2013, se neomezuje pouze na případy, kdy jednání, které vede k evokaci, naplňuje znaky nekalé soutěže podle příslušných ustanovení použitelného vnitrostátního práva.“

[64] Pokud jde zejména o autonomii právní úpravy zeměpisných označení oproti autonomii ochranných známek, viz moje stanovisko ve věci Syndicat interprofessionnel de défense du fromage Morbier (C-490/19, EU:C:2020:730, bod 29).

[65] V tomto smyslu viz bod 16 tohoto stanoviska a citovaná judikatura.